

ایمنی ترافیک در پروژه‌های عمرانی

(با تاکید بر وظایف پلیس راهنمایی و رانندگی)

مؤلفان

محسن حاجی مقصود

(عضو هیأت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین)

فرامرز زراعت‌پیما

حمود خوش‌نشان

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۶

انجمن علمی پژوهش‌های انتظامی ایران

دانشگاه علوم انتظامی امین

ایمنی ترافیک در پروژه‌های عمرانی (با تاکید بر وظایف پلیس راهنمایی و رانندگی)

مؤلفان: محسن حاجی مقصود، فرامرز زراعت پیم، محمود خوش نشان

ناظر علمی: دکتر غلامرضا شیران

ناشر: دانشگاه علوم انتظامی امین

آماده‌سازی کتاب: فرهنگ‌شناسی

چاپ اول: ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳-۱۳۶-۶

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه دی‌حال کهن

نشانی انتشارات: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی،

دانشگاه علوم انتظامی امین، تلفن ۸۹۲۱۲۹۳.

سرشناسه: حاجی مقصود، محسن،

عنوان و نام پدیدآور: ایمنی ترافیک در پروژه‌های عمرانی (با تاکید بر وظایف پلیس راهنمایی و رانندگی) /

نویسندگان محسن حاجی مقصود، فرامرز زراعت پیم، محمود خوش نشان.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۵۱ ص: مصور، جدول. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳-۱۳۶-۶.

وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه.

موضوع: ترافیک - پیش‌بینی‌های ایمنی / Traffic safety

موضوع: ترافیک - ایران - پیش‌بینی‌های ایمنی / Traffic safety -- Iran

موضوع: راه‌ها - پیش‌بینی‌های ایمنی / Roads -- Safety measures

موضوع: پلیس راهنمایی و رانندگی - ایران / Traffic police - Iran

شناسه افزوده: زراعت پیم، فرامرز،

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ الف ۲ ح ۵۶۱۴ HE

رده‌بندی دیویی: ۱۲۵/۳۶۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۵۹۰۰۴

مقدمه

حمل و نقل در معابر جاده‌ای و شهری دارای ویژگی‌هایی است که منجر به استفاده بیشتر کاربران و رده‌های بهره‌بردار از آن نسبت به دیگر نظام‌های جابه‌جایی (دریایی، هوایی و ...) می‌شود. با توجه به حجم جابه‌جایی در راه‌های کشور، ایمنی راه از اهمیت خاصی برخوردار است؛ معمولاً ایمنی راه را با آمار تصادفات می‌سنجند؛ یکی از عوامل که منجر به کاهش ایمنی راه می‌شود، عدم رعایت مقررات عملیات اجرایی در راه‌ها توسط پیمانکاران می‌باشد.

بر اساس مواد ۲۱۱ و ۲۱۲ آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی سازمان‌ها (شهرداری، راه و شهرسازی، برق، آب، گاز، معابر یا پیمانکاران آنها) می‌باید قبل از هر گونه عملیات اجرایی، هماهنگی‌های لازم را با پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس راه انجام دهند و محدوده کارگاهی عملیات را ایمن‌سازی کنند. پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس راه موظف است ضمن نظارت بر اجرای دقیق پلان در راه‌ها، ادامه فعالیت اشخاص و سازمان‌هایی که ضوابط ایمنی را در عملیات اجرایی رعایت نکنند، جلوگیری نماید.

در این کتاب به صورت جامع به وظایف پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس راه در فرآیند عملیات اجرایی در راه‌های برون شهری و درون شهری پرداخته شده است که امیدواریم با استفاده همکاران از مطالب این کتاب، شاهد کاهش تصادفات و بقایای ضریب ایمنی رفت‌وآمد در محدوده کارگاهی عملیات اجرایی در راه‌ها باشیم.

از سردار محمد حسین حمیدی (رئیس محترم پلیس راه نیروی نظامی) آقایان محمدرضا اسکندری، علی شیری، حسین ولی‌زاده و سرکار خانم سروان اعظم جغتایی و همه کسانی که ما را در تهیه این کتاب یاری نمودند، تقدیر و تشکر می‌نمایم.

فصل اول: تعاریف

۱۱	مقدمه
۱۱	عملیات عمرانی در راه‌ها
۱۱	پلان ایمنی
۱۲	پلیس راهنمایی و رانندگی
۱۲	پلیس راه
۱۲	کارگاه ایستگاهی
۱۲	راه‌ها
۱۴	ایمن‌سازی
۱۴	تابلوها و علائم
۱۴	مسئولیت‌های قانونی در تصادفات رانندگی
۱۴	عوارض ترافیکی ناشی از عملیات عمرانی
۱۴	مخاطرات رانندگی
۱۵	منطقه کاری
۱۵	ناحیه هشدار اولیه
۱۵	ناحیه انحراف مسیر
۱۵	ناحیه انتقال (مخروط محافظ کاری)
۱۶	عرض مسدود شده (عرض خطر)
۱۶	محدوده آزاد
۱۸	محوطه کاری
۱۸	سطح کار
۱۹	ناحیه پایان عملیات اجرایی

فصل دوم: علائم و تجهیزات

۲۷	مقدمه
۲۸	علائم پیش‌آگاهی
۳۳	مخروط‌های ایمنی و چراغ‌های روشنایی
۳۵	حفاظ ترافیکی
۳۷	روشنایی و قابلیت انعکاس علائم
۴۰	تجهیزات جداسازی جریان ترافیکی
۴۰	ایمنی بران پیاده
۴۱	سرعت مجاز در محدوده محوطه کارگاهی
۴۱	حداقل عرض تردد
۴۱	تمهیدات لبه‌های اسد، یا انحراف
۴۲	لباس مورد استفاده در عملیات اجرایی
۴۷	استفاده از پرچمدار
۴۷	قوانین پرچمداری و استفاده از علائم «ایست / آهسته»

فصل سوم: پلان‌های ایمنی در معابر بروی شهری

۵۱	مقدمه
۵۲	تصاویر پلان‌های ایمنی
۶۴	کار در محل

فصل چهارم: پلان‌های ایمنی در معابر شهری

۶۹	مقدمه
۶۹	پلان‌های ایمنی در معابر شهری
۷۲	محدوده حفاظت از عملیات کارگاهی
۷۴	چراغ‌ها و تابلوهای هدایتگر الکترونیکی
۷۵	طول لچکی ایمنی

۷۶..... محدوده حاشیه اطمینان (S)

۷۷..... تصاویر پلان‌های ایمنی

فصل پنجم: واکاوی تصادفات رانندگی در عملیات اجرایی

۹۷..... مقدمه

۹۹..... شرح چند نمونه از تصادفات همراه با کروکی

فصل ششم: قوانین و مقررات

۱۰۹..... مقدمه

۱۰۹..... قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۲۴

۱۱۰..... آیین‌نامه راهنمایی و ترافیک رانندگی

۱۱۰..... قانون اصلاح فصل ایمنی راه و راه‌آهن مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۱

۱۱۲..... موادی از قانون شهرسازی مصوب سال ۱۳۴۴

۱۱۲..... آیین‌نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی

۱۱۳..... ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی

۱۱۳..... قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۷۹/۲/۷

آیین‌نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی مصوب مورخه ۸۱/۶/۹ وزیر کار و

۱۱۴..... امور اجتماعی

فصل هفتم: اصول بنیادی ایمنی در عملیات اجرایی

۱۱۵..... مقدمه

۱۱۷..... کلیات

۱۱۷..... محکم کردن علائم به‌طور مناسب در جای خود

۱۱۸..... قابل رؤیت بودن علائم

۱۱۸..... علائم اضافی

۱۱۸..... تمیز کردن

۱۱۸.....	ارتفاع نصب علائم.....
۱۱۸.....	نحوه قرار گرفتن علائم.....
۱۱۹.....	کارهای سیار و کارهای کوچکی که با وسیله نقلیه انجام می‌شود.....
۱۲۱.....	نیازهای اساسی وسایل نقلیه.....
۱۲۱.....	علائم ثابت اضافی.....
۱۲۲.....	خط‌کشی راه و نصب چشم‌گیرهای.....
۱۲۶.....	ایستگاه‌های بازدید.....
۱۲۷.....	الزامات تأمین دید محوطه‌های کارگاهی.....

فصل هشت: وظایف پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس راه در عملیات اجرایی

۱۲۹.....	اخذ مجوز.....
۱۲۹.....	اقدامات مأموران راهنمایی و رانندگی و پلیس راه.....
۱۳۰.....	وظایف مجریان عملیات اجرایی پیمانکاران.....
۱۳۳.....	پیشنهادها و راهکارهای کاهش تصادفات در محل اجرای عملیات عمرانی.....
۱۵۱.....	منابع.....